

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра теорії спорту та фізичної культури

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
декан факультету фізичної
культури і спорту
Ріпак І.М.
“___” _____ 2018 р.

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
декан ФП та ЗО
Сидорко О.Ю.
“___” _____ 2018 р.

ПРОГРАМА
науково-педагогічної практики

для студентів V курсу факультету фізичної культури і спорту
та студентів VI курсу ФП та ЗО

спеціальність 017 – «Фізична культура і спорт»

Тривалість - 6 тижнів

Обсяг - 270 год.

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
на засіданні кафедри ТСтаФК
“28” серпня 2018 р. протокол № 1
Зав.кафедри Бріскін Ю.А.

З М І С Т

1. Пояснювальна записка
2. Завдання практики
3. Організація практики
4. Керівництво практикою
5. Типові навчальні завдання
6. Зміст роботи магістранта-практиканта
7. Перелік документів, що подаються магістрантами на захист практики
8. Орієнтовна схема характеристики практиканта
9. Критерії оцінювання
10. Рекомендована література

1. Пояснювальна записка

Практика зі спеціальності є складовою частиною процесу підготовки фахівців у вищих навчальних закладах і заключною ланкою підготовки випускників університету до практичної діяльності.

В процесі практики магістранти оволодівають сучасними методами і формами організації роботи в галузі їх майбутньої професії, формують, на базі отриманих в університеті знань, вмінь і навичок, здатність приймати самостійні рішення при роботі в реальних ринкових умовах, формують потребу систематично оновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Під час практики поглиблюються і закріплюються теоретичні знання зі всіх дисциплін навчального плану, формується здатність до творчого їх застосування.

Поставлена мета досягається шляхом ознайомлення з структурою і змістом роботи спортивної організації, навчального закладу - об'єкта практики, утворення цілісної уяви про зміст і характер професійної діяльності, формування у практикантів стійких навичок в організації, плануванні, проведенні і контролі навчально-тренувального процесу, використання передових методів організації і планування діяльності тренера, викладача, науковця та спортивного функціонера. Зміст науково-тренерської практики магістрантів пов'язаний з педагогічною, організаційною та загальною тренерською практиками. **Метою практики** є апробація теоретико-методичних знань у реальній практичній діяльності та формування професійних вмінь і навичок.

2. Завдання практики

1. Ознайомлення зі структурою, формами та методами роботи, змістом робочої документації керівних спортивних організацій різного рівня.

2. Ознайомлення зі структурою, формами та методами роботи, змістом робочої документації структурних підрозділів вищих навчальних закладів.

3. Оволодіння навичками викладацької роботи:

- планування лекційних, семінарських та практичних занять;
- підготовка конспектів та проведення фрагментів навчальних занять;
- участь в засіданнях кафедр, в організації університетських заходів.

4. Вдосконалення навичок тренерської роботи, вдосконалення прикладних умінь та оволодіння практикою використання в підготовці спортсменів методичних положень, які виходять з принципів системи підготовки спортсменів:

- побудова тренувального заняття;
- планування мікро- та мезоструктур підготовки спортсменів в залежності від завдань та періодів макроциклу;
- підбір ефективних засобів та методів тренувального процесу;
- індивідуалізація процесу фізичної, технічної, тактичної та психічної підготовки спортсменів в залежності від їх індивідуальних особливостей, віку та кваліфікації;
- управління динамікою тренуваності та набуття спортивної форми;

- проведення оперативного, поточного та етапного контролю підготовленості кваліфікованих спортсменів.
- керівництво спортивною групою в процесі тренувального заняття;
- ведення виховної роботи та вміння спрямовувати процеси самовиховання спортсменів;
- керування станом тренуваності спортсменів;
- спілкування зі спортивними функціонерами та громадськістю;
- проведення спортивних змагань, свят.

5. Формування та вдосконалення навичок наукової роботи:

- оволодіння емпіричними методами наукової роботи;
- вдосконалення навичок узагальнення отриманих фактичних даних;
- підготовка наукової публікації.

3. Організація практики

Відповідальність за організацію проведення і контроль науково-педагогічної практики покладається на університетського керівника практиками. Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра теорії спорту та фізичної культури.

Загальну організацію практики і контроль за її проведенням здійснює університетський керівник практики, котрий підпорядкований проректору з навчальної роботи.

До керівництва науково-педагогічною практикою залучаються досвідчені викладачі спортивно-педагогічних кафедр, керівники структурних підрозділів, спортивних організацій тощо.

Керівник науково-педагогічної практики університету контролює підготовленість баз практики, забезпечує проведення всіх організаційних заходів, інструктує про порядок проходження практики, рекомендує практикантам необхідні документи, перелік котрих встановлює університет, інформує практикантів про систему звітності за підсумками практики. В тісному контакті з керівниками практики на об'єктах забезпечує якість виконання документації у відповідності з програмою, контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту практикантів і проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки при проведенні навчально-тренувальних занять.

Університетський керівник практик, приймає захист практики і готує звіт про її підсумки з зауваженнями і рекомендаціями щодо покращення науково-педагогічної практики магістрантів.

4. Керівництво практикою

Загальне керівництво здійснюють декан факультету фізичної культури і спорту та декан ФПО ПП та ЗН. Методичне керівництво здійснює факультетський керівник практики.

Факультетський керівник (кафедра теорії спорту та фізичної культури) здійснює методичне керівництво роботою магістрантів, координує діяльність методистів на об'єктах практики, проводить методичні наради з теоретико-методичних питань практики.

Методист на об'єкті практики знайомить з структурою, особливостями діяльності організації (структурного підрозділу), з документами планування та

іншими навчально-методичними матеріалами. Контролює явку практикантів для проведення занять згідно розкладу. Надає допомогу практикантам у виконанні розділів програми практики згідно з їх індивідуальними планами. Бере участь у захисті практики.

5. Типові навчальні завдання

1. Скласти індивідуальний план роботи на період практики.
2. Проаналізувати наявні нормативні документи, навчально-методичні матеріали (плани роботи, конспекти занять, індивідуальні плани та ін.), які використовуються на базі практики. Внести пропозиції щодо їх удосконалення і занотувати у щоденнику. З'ясувати з тренерами/викладачами бази практики можливості використання своїх пропозицій в практичній роботі.
3. Підібрати комплекси вправ (спеціально-підготовчих, тренувальних форм змагальних вправ та ін.). Записати їх в своєму щоденнику для подальшого аналізу ефективності їх використання. Спланувати за критеріями компонентів суворо регламентованої вправи інтенсивність та обсяг навантаження, час та характер відпочинку при виконанні тренувальних завдань в заняттях (основні параметри занотувати в щоденнику).
4. Провести тренувальні заняття мікроциклу підготовки.
5. Проаналізувати 1-2 тренувальних заняття.
Використати метрологічні (кількісні) показники зовнішньої та внутрішньої сторін навантаження. Порівняти зі своїм розумінням сучасної системи підготовки спортсменів, зробити висновки. В аналізі зосередитись на:
  - підборі засобів і методів тренування, їх адекватності стану та структурі підготовки, індивідуальним особливостям та підготовленості спортсменів;
  - динаміці навантаження (зовнішньої та внутрішньої його сторін), обсягу, відпочинку;
  - організації заняття та виховному впливі тренера;
  - інших можливих зауваженнях (структура заняття, місце в мікро-, мезоциклах та взаємозв'язок з попереднім і наступним заняттями тощо).
6. Підготувати конспект фрагменту семінарського чи практичного заняття з профільною дисципліни (за вибором магістранта).
7. Провести 3-4 фрагменти семінарського чи практичного заняття з профільною дисципліни (за вибором магістранта).
8. Взяти участь в засіданні кафедри університету, тренерській нараді, ознайомитися з діяльністю інших підрозділів університету. Занотувати в щоденнику зміст основних питань, перелік опрацьованої документації.
9. Ознайомитися з діяльністю спортивних організацій, взяти участь у нарадах, засіданнях, ознайомитися з формами документації планування, обліку та звітності. Занотувати в щоденнику перелік опрацьованої документації.
10. Провести контроль-залікове тренувальне та семінарське (чи практичне) заняття з теоретико-методичним письмовим обґрунтуванням завдань та змісту заняття.
11. Взяти участь в організації спортивного заходу (змагання, спортивне свято, ігри для інвалідів тощо).
12. Провести наукове дослідження з теми магістерської роботи.
13. Підготувати наукову публікацію.

6. ЗМІСТ РОБОТИ МАГІСТРАНТА–ПРАКТИКАНТА

№ за п.	Розділ і зміст роботи	Документація для вивчення і виконання
1	Ознайомлення з об'єктом практики.	
1	Ознайомлення з діяльністю спортивної організації – об'єктом практики.	Положення про спортивну організацію. Статут організації. Нормативні документи.
2	Ознайомлення з організацією навчального процесу, тренувального процесу, навчальної, виховної роботи, структурою і змістом підготовки спортсменів (студентів).	Розклад занять. Плани виховної роботи. Накази. Статистичні звіти.
3	Вивчення законодавчої і нормативної документації Уряду, Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту, МОН України, що визначають напрями діяльності організації – об'єкта практики.	Укази Президента. Постанови Уряду. Накази і Постанови Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту. Накази і Постанови МОН України.
4	Знайомство з керівним складом спортивної організації, тренерським складом, спортсменами та рівнем їх спортивної підготовленості. Знайомство з викладацьким складом кафедри ВНЗ.	Штатний розпис. Списки навчальних груп.
5	Ознайомлення зі станом матеріально-технічного, методичного та наукового забезпечення навчального/тренувального процесу.	Нормативні документи. Накази, постанови спортивної організації. Плани. Річні звіти.
II	Організаційна робота магістранта	
1	Розробка індивідуального плану магістранта-практиканта з науково-педагогічної практики.	Програма науково-педагогічної практики. Програми для СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ. Плани навчально-тренувального процесу. Навчальні плани та навчальні програми.
2	Ознайомлення з діяльністю	Статути спортивних організацій,

	спортивних організацій	положення про ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ.
3	Ознайомлення з діяльністю керівних структур спорту м. Львова та Львівської області	Нормативні документи. Накази, постанови спортивної організації, плани, звіти.
4	Ознайомлення з діяльністю структурних підрозділів вищих навчальних закладів	Статути ВНЗ, документи планування та обліку діяльності структурних підрозділів вищих навчальних закладів
5	Складання звітної документації за підсумками практики.	Документація за всіма розділами програми тренерської практики.
III	Навчально-спортивна робота	
1	Визначення мети, завдань навчально-тренувального процесу і виховної роботи зі спортсменами.	Програма з видів спорту для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ.
2	Визначення контингенту учнів і навчальних груп для проведення практики.	Нормативні документи. Наповнення груп. Плани комплектування. Накази. Особисті справи учнів. Журнали обліку роботи тренерів.
3	Ознайомлення з розкладом проведення занять. Складання розкладу для закріпленої групи спортсменів.	Розклад занять.
4	Підготовка місць для проведення занять, спортивного інвентарю, приладів, обладнання.	Тарифи орендної плати. Інструкції по забезпеченню безпеки праці.
5	Визначення і розробка організаційних форм проведення занять та взаємодії з тренерами.	Функціональні обов'язки тренера, практиканта, методиста.
6	Складання планів тренувального процесу на мезоцикл, макроцикл, конспектів тренувальних занять.	Програми з видів спорту. Плани тренувань спортсменів.
7	Проведення тренувальних занять.	Конспекти занять.
8	Визначення тренувальних завдань, управління діяльністю, оперативний контроль за станом, облік навантаження спортсменів у процесі занять, підведення підсумків тренувального процесу.	Плани тренувального процесу. Індивідуальні щоденники спортсменів. Журнал обліку роботи.
9	Облік виконаного тренувального обсягу та ефективності навчально-тренувального процесу.	Журнал обліку роботи. Аналіз контрольних нормативів. Протоколи участі у змаганнях. Індивідуальні щоденники

		спортсменів.
10	Складання регламентуючої документації для підготовки і проведення спортивних змагань, підготовки суддівських кадрів, присвоєння спортивних розрядів.	Календар спортивно-масових заходів. Положення про змагання. Положення про суддівські колегії. Єдина спортивна класифікація України.
11	Участь в організації і проведенні спортивних змагань. Участь у роботі суддівської колегії. Робота в якості представника команди. Подача заявок, перезаявка, подача протесту. Підготовка звіту про проведення змагань чи участь у змаганнях.	Правила змагань з виду спорту. Регламент проведення змагань. Суддівська документація (заявка, перезаявка, протоколи змагань, звіт суддівської колегії та ін.).
12	Допомога в організації тренувального процесу та змагань для осіб з інвалідністю.	Календар спортивних заходів ЛРЦФКСІ „Інваспорт”, ВГОІ „Спеціальна Олімпіада України”
IУ	Виховна і профорієнтаційна робота	
1	Визначення мети, завдань, форм і методів виховної роботи відповідно до контингенту групи спортсменів.	План виховної роботи.
2	Проведення бесід, диспутів, обговорення спортивних статей і книг, зустрічей з видатними спортсменами, ветеранами спорту і праці, організація культурного дозвілля.	Посібники з виховної роботи. Конспекти бесід, плани диспутів, тексти доповідей.
3	Проведення профорієнтаційної роботи по залучення до вступу в ЛДУФК спортивно-обдарованої молоді.	Списки бажаючих до вступу в університет.
У	Адміністративно-господарська та фінансова діяльність	
1	Вивчення фінансових документів організації — об'єкта практики.	Бюджет організації, кошториси на проведення спортивних заходів. Документи фінансової діяльності.
2	Оформлення документації на проведення навчально-тренувальних зборів.	Накази. Кошториси. Бланки (форми) кошторисів, відряджень.
3	Складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів та відряджень.	Бланки (форми) кошторисів, відряджень. Документи обліку роботи з проведення спортивних

		заходів.
4	Участь у придбанні спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання.	Рахунки на придбання. Довіреності. Накладні. Акти на списання.
5	Складання угоди на оренду спортивної бази.	Угода (контракт).
УІ	Методична та науково-дослідна робота	
1	Вивчення методичних документів.	Навчальні та робочі програми профілюючих дисциплін. Програма науково-тренерської практики.
2	Участь у методичних заняттях бригади.	Індивідуальний план та документація практиканта.
3	Опрацювання методичної літератури з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю.	Методичні посібники, монографії, наукові публікації, методичні рекомендації тощо.
4	Проведення індивідуальних наукових досліджень.	Результати досліджень для виконання магістерської роботи.
5	Узагальнення та аналіз даних тестування в процесі тренувальних занять, участі у змаганнях спортсменів навчальних груп.	Протоколи тестування. Протоколи спортивних змагань.
6	Розробка наукової проблеми з теми магістерської роботи	Підготовка наукової публікації
7	Підготовка та проведення фрагментів семінарських та практичних занять	Підготовка конспектів фрагментів семінарських та практичних занять

**7. Орієнтовний перелік документів,
які подаються магістрантами на захист практики.**

1. Щоденник практиканта, що включає **календарний графік проходження практики** (індивідуальний план роботи) та **робочі записи** (див. зразки **робочої документації**).
2. Педагогічний аналіз навчально-тренувальних занять.
3. Конспекти проведених семінарських чи практичних занять.
4. План (сценарій) спортивного заходу.
5. Положення про змагання.
6. Матеріали науково-дослідної роботи.
7. Текст наукової публікації.
8. Результати профорієнтаційної роботи (списки спортсменів, бажаючих вступити в ЛДУФК).
9. Звіт про проходження практики.

8. Орієнтовна схема характеристики практиканта.

Характеристика

магістранта _____

(П.І.Б.)

який проходив науково-педагогічну практику в

_____ (організація)

з _____ по _____ 20__ р.

Відомості про теоретичну та практичну підготовленість практиканта:

- наявність знань, вмінь та навичок; планування всіх форм роботи; складання навчальної документації; проведення навчально-тренувальних (семінарських, практичних) занять, організаційні здібності та ін.;
- відношення практиканта до практики та його дисципліна, активність та самостійність в роботі;
- вміння практиканта критично оцінити проведenu ним роботу, виявити та виправити допущені в роботі помилки;
- взаємовідносини зі спортсменами, з педагогічним колективом спортивної організації та ін.;
- інші особистісні якості та особливості, які були виявлені в період практики і які можуть мати вплив на професійну підготовку та майбутню педагогічну діяльність практиканта.

Вказати, чи може практикант після завершення навчання буди рекомендованим до тренерської, викладацької, наукової роботи. З яким контингентом (вік та кваліфікація) може працювати.

Диференційована оцінка за практику.

Керівник організації (_____)

Керівник бригади ЛДУФК (_____)

Тренер (викладач) (_____)

М.П.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ виконання програми науково-педагогічної практики магістрантами зі спеціальності 017 „Фізична культура і спорт”

0-30 балів – виконання завдань з основного розділу роботи

0-30 балів – наукова робота магістранта (в т.ч. до 10 балів – підготовка до друку тексту наукової публікації, до 20 балів – проведення наукових досліджень, збір емпіричних даних, підготовка первинних матеріалів)

0-20 балів – складання робочої документації

0-10 балів – участь в організації спортивних заходів, змагань (в т.ч. для інвалідів)

0-10 балів - виконання завдань з додаткових розділів роботи

Шкала підсумкової атестації з практики

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі		Оцінка ECTS
90-100	Зараховано	5 (відмінно)	A ((відмінно)
82-89		4 (добре)	B (дуже добре)
75-81			C (добре)
68-74		3 (задовільно)	D (задовільно)
61-67			E (достатньо)
35-60	Не зараховано	2 (незадовільно)	Fx (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		-	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням

10. Рекомендована література

Основна

1. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : [учебник для студ. высших учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / В. Н. Платонов. – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с. – ISBN 966-7133-64-8.

2. Платонов В. Н. Адаптация в спорте / Платонов В. Н. – К.: Здоров'я, 1988. – 215 с.

3. Деркач А. А. Педагогическое мастерство тренера / Деркач А. А., Исаев А. А. – М.: Физкультура и спорт, 1981. – 375 с.

Допоміжна

1. Вайцеховский С. М. Книга тренера / Вайцеховский С. М. – М.: Физкультура и спорт, 1971. – 312., ил.

2. Гавердовский Ю. К. Опыт трактовки ортодоксальной дидактики в современном контексте обучения спортивным упражнениям / Гавердовский Ю. К. // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 8. – С.12-20.

3. Горбунов Г. Д. Психопедагогика спорта / Горбунов Г. Д. – М.: Физкультура и спорт. – 208 с.
4. Каунсилмен Д. Наука о плавании / Каунсилмен Д. (пер. с англ.) – М.: ФиС, 1972. - 429 с.
5. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. – Л.: Українська спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.
6. Матвеев, Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев. – К: Олимпийская литература, 1999. – 317 с. – ISBN 966-7133-22-2
7. Озолин Н. Г. Молодому коллеге / Озолин Н. Г. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 288 с.
8. Родионов А. В. Психофизическая тренировка / Родионов А. В. – М.: ТОО “Дар”, 1995. – 64 с.
9. Тер-Ованесян А. А. Обучение в спорте / Тер-Ованесян И. А., Тер-Ованесян А. А. – М.: Советский спорт, 1992. – 192 с.
10. Тер-Ованесян А. А. Педагогика спорта / Тер-Ованесян А. А., Тер-Ованесян И. А. – К.: Здоров’я, 1986. – 208 с.
11. Цзен Н. В. Психотехнические игры в спорте / Цзен Н. В., Пахомов Ю.В. – М.: Физкультура и спорт, 1985. –160 с.
12. Підручники та посібники з видів спорту та загальної теорії підготовки спортсменів.

11. Інформаційні ресурси Інтернет

1. <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/29893>
2. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/12594>
4. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п>

Програму склали:

А. Передерій
Г. Маланчук

Зразки звітної документації з практики**Львівський державний університет фізичної культури****ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

_____ (вид і назва практики)
студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Інститут, факультет, відділення _____
Кафедра, циклова комісія _____
Рівень вищої освіти _____
Галузь знань _____
Спеціальність _____
_____ (назва)
_____ курс, група _____

Керівник практики від підприємства, організації, установи _____

_____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)